

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Kontroll av noterte foretaks finansielle rapportering i 2023

Foretak notert på Oslo Børs og Euronext
Expand som har Norge som hjemstat

DATO:
14.11.2023

Innhold

1	Innledning	3
2	Kontrollområder	3
2.1	Kontroll av finansiell informasjon (IFRS)	3
2.2	Kontroll av bærekraftsrapportering	4
2.2.1	EUs direktiv om ikke-finansiell rapportering (NFRD)	4
2.2.2	EUs direktiv om bærekraftsrapportering (CSRD)	4
2.2.3	Taksonomien Artikkel 8	4
3	Kontrollaktiviteter	5
3.1	Tematilsyn og kartlegging	5
3.1.1	Tematilsyn klimarelaterte forhold	5
3.1.2	Kontroll av finansiell rapportering til finansinstitusjoner	6
3.2	Avsluttede saker	6
3.3	Mangler og svakheter ved foretakenes rapportering	8
3.3.1	Form- og innholdskrav i års- og halvårsrapporter	8
3.3.2	Svakheter i bærekraftsrapporteringen i årsrapporter for 2022	11
3.3.3	Svakheter i foretaks rapportering til Finanstilsynet	11
3.4	Elektronisk rapporteringsformat (ESEF)	11
3.5	Revisors plikter etter gjennomført regnskapskontroll i et notert foretak	12
3.6	Innhenting av revisors tilleggsrapport til revisjonsutvalget	12
4	Prioriterte områder for kontroll av årsrapporter for 2023	13
4.1	Kontroll av årsregnskapet	13
4.2	Bærekraftsrapportering	14

1 Innledning

Finanstilsynet publiserer årlig rapporten "Kontroll av noterte foretaks finansielle rapportering".

Formålet med rapporten er todelt, og den skal

- informere om kontrollaktiviteter i løpet av det siste året
- informere om områder som Finanstilsynet vil prioritere ved kontroll av årsrapporter for 2023

2 Kontrollområder

2.1 Kontroll av finansiell informasjon (IFRS)

Etter verdipapirhandelloven (vphl.) § 19-1 andre ledd fører Finanstilsynet kontroll med utstedere av omsettelige verdipapirer som er, eller søkes tatt opp til handel på regulert marked i EØS og som har Norge som hjemstat. Kontrollen innebærer å påse at følgende er i samsvar med lov eller forskrifter:

- årsregnskap, årsberetning, halvårsregnskap og annen finansiell rapportering
- revisjonsutvalg og valg av revisor
- rapportering om betalinger til myndigheter

Kontrollen utføres på konsernregnskap og morselskapets selskapsregnskap.

Kontrollen omfatter at foretakene offentliggjør den periodiske finansielle rapporteringen innenfor fristene, og at den har det lovpålagte formelle innholdet.

Kontrollen omfatter videre etterlevelsen av kravene i retningslinjene for bruk alternative resultatmål (APM) i den finansielle rapporteringen.

Finanstilsynet kontrollerer også at utstedernes årsrapporter er utarbeidet i henhold til kravene til elektronisk rapporteringsformat i vphl. § 5-5 (8), jf. verdipapirforskriften § 5-13 (ESEF).

Finanstilsynets kontroll av finansiell informasjon er innrettet for å avdekke vesentlige rapporteringsavvik.

Etter vphl. § 19-2 har utstedere som er nevnt i § 19-1 annet ledd, og deres revisor plikt til å gi Finanstilsynet opplysningene om utsteders forhold som Finanstilsynet krever for å gjennomføre kontroll etter § 19-1 annet ledd.

Landene i EU/EØS samarbeider på området for tilsyn med den finansielle rapporteringen til børsnoterte foretak. Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndigheten (ESMA) er en uavhengig myndighet i EU med medlemmer fra europeiske nasjonale tilsynsmyndigheter.

Finanstilsynet legger vekt på å organisere håndhevingen i samsvar med prinsippene som er utarbeidet av ESMA,¹ så langt disse passer.

Flere av de nevnte kontrollaktivitetene er nå utvidet til også å omfatte bærekraftsrapportering. Når Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) innføres, ventelig fra og med årsrapporter for 2024, vil Finanstilsynet styrke kontrollen av bærekraftsrapportering ytterligere.

2.2 Kontroll av bærekraftsrapportering

2.2.1 EUs direktiv om ikke-finansiell rapportering (NFRD²)

Regnskapsloven § 3-3c ble endret med virkning fra og med 1. juli 2021 og er nå i samsvar med EUs regnskapsdirektiv. Dette innebærer at NFRD er gjeldende rett i Norge. For foretak med kalenderåret som regnskapsår, gjaldt endret § 3-3c for første gang for årsrapporter for 2022. EU-kommisjonen har publisert ikke-bindende retningslinjer for rapportering etter kravene i NFRD,³ som også har blitt supplert med ikke-bindende retningslinjer for rapportering av klimarelatert informasjon.⁴ Finanstilsynet fører kontroll med foretakenes bærekraftsrapportering etter regnskapsloven § 3-3c.

2.2.2 EUs direktiv om bærekraftsrapportering (CSRD⁵)

Det regulatoriske bildet er i endring, og EUs nye direktiv om bærekraftsrapportering, CSRD, og tilhørende rapporteringsstandarder, ESRS⁶, er på trappene. Innføring av CSRD vil være den største endringen innenfor selskapsrapportering på mange tiår, og vil medføre at bærekraftsrapportering likestilles med finansiell rapportering. Det er lagt opp til at tidsskjema for gjennomføring i Norge følger det som vil gjelde innenfor EU. CSRD vil innføres trinnvis fra rapporteringsåret 2024 til 2028, avhengig av størrelse på foretaket.

Innføring av CSRD vil medføre en utvidelse av rapporteringskravene i dagens § 3-3c i regnskapsloven. Det vil være krav om at bærekraftsinformasjonen skal gis i årsberetningen, at informasjonen skal være attestert og at den merkes digitalt på samme måte som ved European Single Electronic Format (ESEF).

Finanstilsynet vil føre kontroll med foretakenes bærekraftsrapportering etter CSRD/ESRS når dette regelverket gjøres gjeldende i norsk rett.

2.2.3 Taksonomien Artikkel 8

Taksonomien for bærekraftig økonomisk aktivitet er et klassifiseringssystem som skal legge til rette for at finansmarkedene kanalisere kapital til lønnsomme bærekraftige aktiviteter og

¹ Guidelines on Enforcement of Financial Information: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/2014-807_-_final_report_on_esma_guidelines_on_enforcement_of_financial_information.pdf

² Non-financial reporting directive (2014/95/EU)

³ European Commission – Guidelines on non-financial reporting: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0705\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0705(01))

⁴ European Commission – Guidelines on non-financial reporting: Supplement on reporting climate-related information: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0620\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0620(01))

⁵ Corporate Sustainability Reporting Directive (2022/2464/EU)

⁶ European Sustainability Reporting Standards

prosjekter. Taksonomiforordningen etablerer det overordnede rammeverket for klassifiseringssystemet. Systemet skal bidra til å hindre grønnvasking og danne grunnlaget for ulike standarder og merkeordninger for grønne finansielle produkter og instrumenter.

Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og et rammeverk for bærekraftige investeringer trådte i kraft 1. januar 2023.⁷ Denne loven gjennomførte taksonomiforordningen og offentlighetsforordningen i norsk rett. Det er ikke lagt opp til en trinnvis innføring av taksonomien her i Norge. Dette innebærer at rapportering etter taksonomiforordningens artikkel 8 får anvendelse på årsrapporter for 2023.

Finansdepartementet har utarbeidet en egen temaside⁸ om taksonomien som gir oversikt og veiledning om regelverket. Spesielt relevant er Finansdepartementets klargjøring knyttet til at ikke-finansielle foretak ikke forventes å rapportere sammenligningstall for 2022.

Taksonomirapporteringen skal være en del av foretakenes redegjørelse om samfunnsansvar fra rapporteringsåret 2023, og Finanstilsynet vil føre kontroll med taksonomirapportering fra samme år.

3 Kontrollaktiviteter

Finanstilsynet utfører ulike former for kontroller av den finansielle rapporteringen til noterte foretak. Nedenfor er en oversikt over kontrollaktivitetene i 2023.

3.1 Tematilsyn og kartlegging

3.1.1 Tematilsyn klimarelaterte forhold

Finanstilsynet har gjennomført et tematilsyn der informasjon om klimarelaterte forhold som gis i foretakenes årsrapporter for rapporteringsåret 2021, og revisors arbeid knyttet til dette, er vurdert. Foreløpige observasjoner fra tematilsynet ble presentert i fjorårets rapport "Kontroll av noterte foretaks finansielle rapportering i 2022"⁹. Tematilsynsrapporten "Informasjon om klimarelaterte forhold i årsrapportene"¹⁰ ble publisert 15. desember 2022. Finanstilsynets endelige observasjoner fra tematilsynet samsvarer med de foreløpige observasjonene presentert i fjorårets rapport.

Tematilsynsrapporten kan være til nytte for foretakene og revisorene i det videre arbeidet med å sikre at fremtidig rapportering av klimarelaterte forhold gir informasjon som er relevant, konsistent, fullstendig og vesentlig.

⁷ Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og et rammeverk for bærekraftige investeringer (LOV 2021-12-22-161): <https://lovdata.no/dokument/LTI/lov/2021-12-22-161>

⁸ Regjeringens temaside for taksonomien: <https://www.regjeringen.no/no/tema/okonomi-og-budsjett/finansmarkedene/taksonomien-for-barekraftig-okonomisk-aktivitet/id2924859/>

⁹ Kontroll av noterte foretaks finansielle rapportering i 2022: <https://www.finanstilsynet.no/tilsyn/finansiell-rapportering/tematilsyn-og-kontroll-av-finansiell-rapportering---rapporter/>

¹⁰ Tematilsyn – Informasjon om klimarelaterte forhold i årsrapportene: <https://www.finanstilsynet.no/tilsyn/finansiell-rapportering/tematilsyn-og-kontroll-av-finansiell-rapportering---rapporter/>

3.1.2 Kontroll av finansiell rapportering til finansinstitusjoner

Regnskapsføring av forventet kredittap i finansinstitusjoner i henhold til IFRS 9 *Finansielle instrumenter* og tilhørende noteopplysninger i henhold til IFRS 7 *Finansielle instrumenter – opplysninger* var et prioritert område ved kontroll av årsrapporter for 2021 og 2022.

Finanstilsynets kontroll av den finansielle rapporteringen til finansinstitusjoner er imidlertid ikke begrenset til forhold knyttet til IFRS 9 og IFRS 7, men omfatter alle relevante regnskapsmessige forhold i den finansielle rapporteringen. Finanstilsynet har gjennomgått flere års- og delårsrapporter for sparebanker og boligkredittforetak, og har i 2023 publisert seks kontroll saker.¹¹ Avsluttede kontroller i 2023 påpekte mangler knyttet til blant annet

- forventet kredittap, herunder betalingslettelser og misligholdsdefinisjon
- noteopplysninger om finansielle instrumenter, herunder scenarioer og inkonsistens
- presentasjon av finansregnskap (herunder kontantstrømoppstillinger i boligkredittforetak, manglende presentasjon av andre inntekter og kostnader, og sikringsreserve i egenkapitaloppstilling)
- avsetninger for forpliktelser
- bruk av alternative resultatmål
- manglende delårsrapportering for fjerde kvartal

IFRS 9 og IFRS 7 har fortsatt høy relevans ved kontroll av finansiell rapportering til finansinstitusjoner i 2023, særlig på bakgrunn av det prioriterte området makroøkonomisk situasjon, se nedenfor.

3.2 Avsluttede saker

Finanstilsynets brev til foretak som er publisert siden rapporten tilsynet publiserte i november 2022, er gjengitt nedenfor.

Offentlige brev om kontroll av finansiell rapportering¹²

2023	Kommentar
Kontroll av finansiell rapportering – Sparebanken Møre	Kontrollen omhandlet vurderinger av bankens prinsipper for forventet kredittap i henhold til IFRS 9 <i>Finansielle instrumenter</i> og noteopplysninger i henhold til IFRS 7 <i>Finansielle instrumenter – opplysninger</i> i bankens årsregnskap for 2021 og 2022.
Kontroll av finansiell rapportering – Wilh. Wilhelmsen Holding ASA	Kontrollen omhandlet vurdering av foretakets regnskapsføring av eierinteressen i Hyundai Glovis Co. Ltd og om foretaket skulle ha regnskapsført investeringen etter egenkapitalmetoden i årsregnskapet for 2021.
Kontroll av finansiell rapportering – Treasure ASA	Kontrollen omhandlet vurdering av foretakets regnskapsføring av eierinteressen i Hyundai Glovis Co. Ltd og om foretaket skulle ha

¹¹ Se punkt 3.2. nedenfor.

¹² Tilsynsrapporter finansiell rapportering: <https://www.finanstilsynet.no/tilsyn/finansiell-rapportering/tilsynsrapporter-finansiell-rapportering/>

	regnskapsført investeringen etter egenkapitalmetoden i årsregnskapet for 2021.
Kontroll av finansiell rapportering – Statnett SF	Saken omhandlet identifisert avvik mellom årsregnskapet i XHTML-format (ESEF-rapportering) og årsregnskapet offentliggjort i PDF-format der deler av informasjonen om en skattesak som fremkommer av årsregnskapet i PDF-format, ikke fremkommer av årsregnskapet i XHTML-format.
Kontroll av revisjonsutvalg – Bulk Infrastructure Group AS	Saken omhandlet foretakets plikt til å ha revisjonsutvalg.
Kontroll av finansiell rapportering – First Mover Group Holding ASA	Saken omhandlet manglende redegjørelse om samfunnsansvar i tillegg til identifiserte uklarheter og mangler i noteopplysninger om rapporteringspliktige segmenter, driftsinntekter fra kontrakter med kunder, goodwill og enkelte andre forhold.
Kontroll av finansiell rapportering – SpareBank 1 Østlandet	Saken omhandlet oppfølging av utviklingen av innvilgede avdragsutsettelse og bankens vurderinger av om kredittrisikoen til slike utlån hadde økt betydelig.
Kontroll av finansiell rapportering – Totens Sparebank	Saken omhandlet manglende etterlevelse av en rekke av kravene til ESMA's retningslinjer for bruk av alternative resultatmål i finansiell rapportering. I tillegg ble det påpekt mangler ved noteopplysninger og presentasjon i foretakets årsregnskap.
Kontroll av finansiell rapportering – Salmones Camanchaca S.A.	Saken omhandlet klassifiseringen av en låneavtale og noteinformasjonen om covenants.
Kontroll av finansiell rapportering – Sparebanken Øst Boligkreditt AS	Saken omhandlet ulike forhold knyttet til foretakets kontantstrømoppstilling, samt enkelte noteopplysninger relatert til risiko, risikostyring og sikkerhetsstillelse.
Kontroll av finansiell rapportering – Aurskog Sparebank	Saken omhandlet manglende presentasjon av andre inntekter og kostnader i delårsregnskapene for første og andre kvartal 2022, avsetninger for bytte av IT-systemer i årsregnskapet for 2021, og styrets behandling av årsregnskap i ESEF-format.
Kontroll av finansiell rapportering – SpareBank 1 Boligkreditt AS	Saken omhandlet presentasjon av basismargin på valutaposter i sammenheng med sikringsbokføring i årsregnskapet for 2021. Kontrollen omfattet videre enkelte noteopplysninger om risiko, risikostyring og sikkerhetsstillelse for utstedte obligasjoner med fortrinnsrett, og utarbeidelse av delårsregnskap for fjerde kvartal 2021.

Andre brev

2023	Kommentar
Vedtak om overtredelsesgebyr – Jøtul AS ¹³	Vedtaket gjaldt forsinket rapportering av årsrapporten.
Vedtak om overtredelsesgebyr – Nova Austral S.A ¹⁴	Vedtaket gjaldt forsinket rapportering av årsrapporten.
Regnskapsføring av grunnrenteskatt for havbruksvirksomhet ¹⁵	Likelydende brev til foretak notert på regulert marked på Oslo Børs, og som er omfattet av grunnrenteskatt på havbruk. Brevet omhandler Finanstilsynets observasjoner og forventninger når det gjelder foretakenes regnskapsføring av inntektsskatt knyttet til grunnrenteskatt.

Tematilsyn og kartlegging

2022
Tematilsyn – Informasjon om klimarelaterte forhold i årsrapportene ¹⁶

3.3 Mangler og svakheter ved foretakenes rapportering

3.3.1 Form- og innholds krav i års- og halvårsrapporter

Finanstilsynet publiserte 10. august 2023 en oversikt over mangler i årsrapportene for noterte foretak etter å ha gjennomgått årsrapportene for 2022.¹⁷ Fire foretak hadde ikke offentliggjort ansvarserklæring fra personer som er ansvarlige for årsregnskapet og årsberetningen i foretaket. Ett foretak manglet offentliggjøring av redegjørelse for samfunnsansvar i 2022. I tillegg ble det i årsrapportene for 2022 avdekket flere feil i henhold til kravene til elektronisk rapporteringsformat i verdipapirhandelloven. Fire foretak hadde ikke publisert årsrapport i XHTML-format. To foretak manglet merking av IFRS-konsernregnskapet, og fire foretak manglet revisjonsberetningen i årsrapporten som var utarbeidet etter ESEF-format.

¹³ Offentlige brev – rapportering: <https://www.finanstilsynet.no/rapportering/finansiell-rapportering/offentlige-brev---rapportering/>

¹⁴ Offentlige brev – rapportering: <https://www.finanstilsynet.no/rapportering/finansiell-rapportering/offentlige-brev---rapportering/>

¹⁵ Regnskapsføring av grunnrenteskatt for havbruksvirksomhet: <https://www.finanstilsynet.no/nyhetsarkiv/brev/2023/regnskapsforing-av-grunnrenteskatt-for-havbruksvirksomhet/>

¹⁶ Tematilsyn – Informasjon om klimarelaterte forhold i årsrapportene: <https://www.finanstilsynet.no/nyhetsarkiv/nyheter/2022/informasjon-om-klimarelaterte-forhold-i-arsrapportane/>

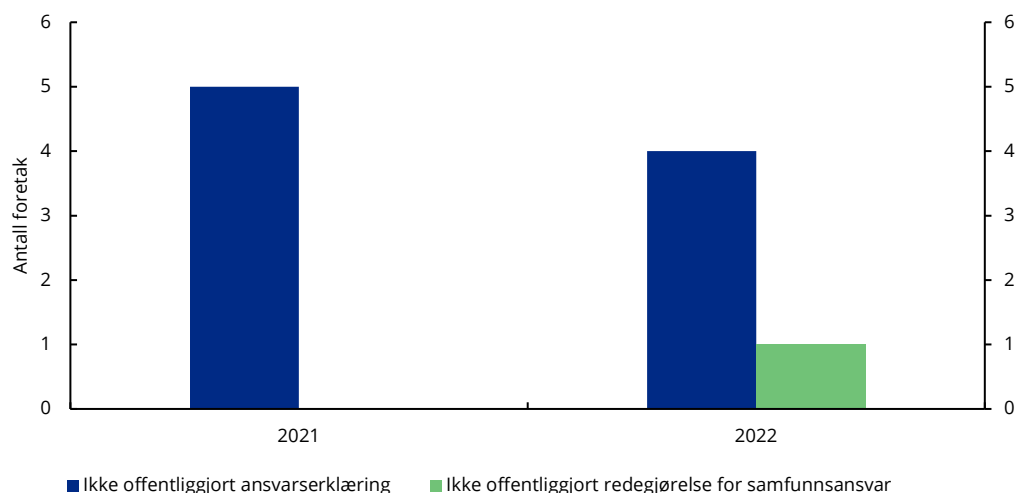
¹⁷ Mangler i årsrapportene for 2022 – børsnoterte foretak: <https://www.finanstilsynet.no/nyhetsarkiv/nyheter/2023/mangler-i-arsrapportene-for-2022--borsnoterte-foretak/>

Foretak med mangler i årsrapporten for 2022

Årsrapport 2022	
Ikke offentliggjort ansvarserklæring:	Ikke årsrapport i XHTML-format:
Nova Austral S.A	Aider Konsern AS
Elliptic Laboratories ASA	Seapeak LLC Limited
Link Mobility Group Holding ASA	GasLog Ltd
Aider Konsern AS	Golar LNG
Ikke offentliggjort redegjørelse for samfunnsansvar:	Ikke merking av IFRS-konsernregnskap:
Aider Konsern AS	Aider Konsern AS
	Agilyx ASA
	Ikke revisjonsberetning i årsrapport utarbeidet i ESEF-format:
	Bonheur ASA
	Univid (tidligere DLTX ASA)
	SpareBank 1 Nordmøre
	Zalaris ASA

Det er ikke vesentlige endringer i antall foretak med mangler knyttet til innholdskravene i årsrapporten for 2022 sammenlignet med årsrapporten for 2021. Finanstilsynet noterer seg at det er et behov for at foretakene setter seg godt inn i formkravene til ESEF, deriblant kravene til merking av IFRS-konsernregnskapet.

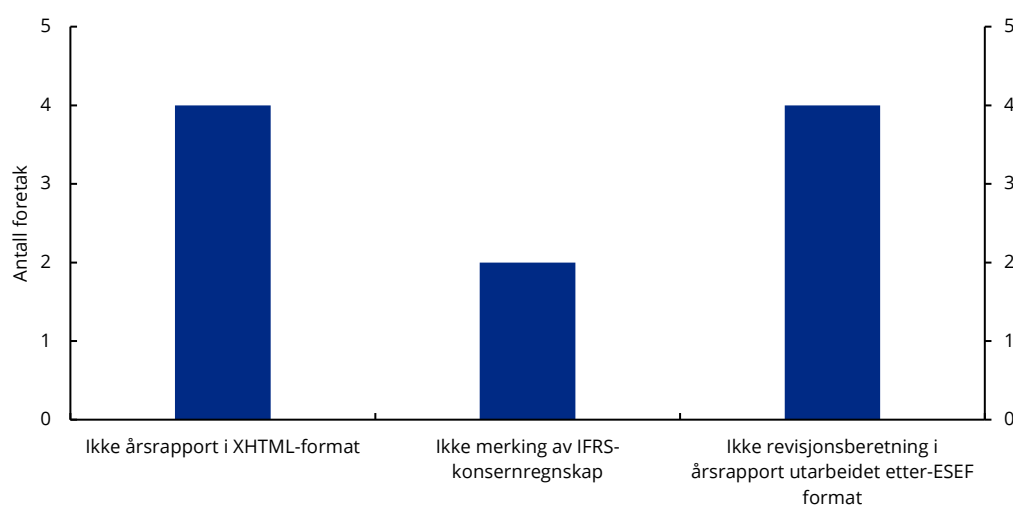
Figur 1: Antall foretak med mangler i innholdskravene i årsrapporten for 2021 og 2022

Tall per 10.08.2023

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2: Antall foretak med mangler i formkravene i årsrapporten for 2022

Tall per 10.08.2023
Kilde: Finanstilsynet

Samtlige foretak har offentliggjort de påpekte manglene.

Finanstilsynet publiserte 18. oktober 2023 en oversikt over mangler i halvårsrapporten for noterte foretak.¹⁸ Seks foretak hadde ikke offentliggjort ansvarserklæring fra personene som er ansvarlige hos foretaket for halvårsregnskapet og halvårsberetningen.

Tre foretak hadde ufullstendig ansvarserklæring. Videre manglet ett foretak halvårsberetning.

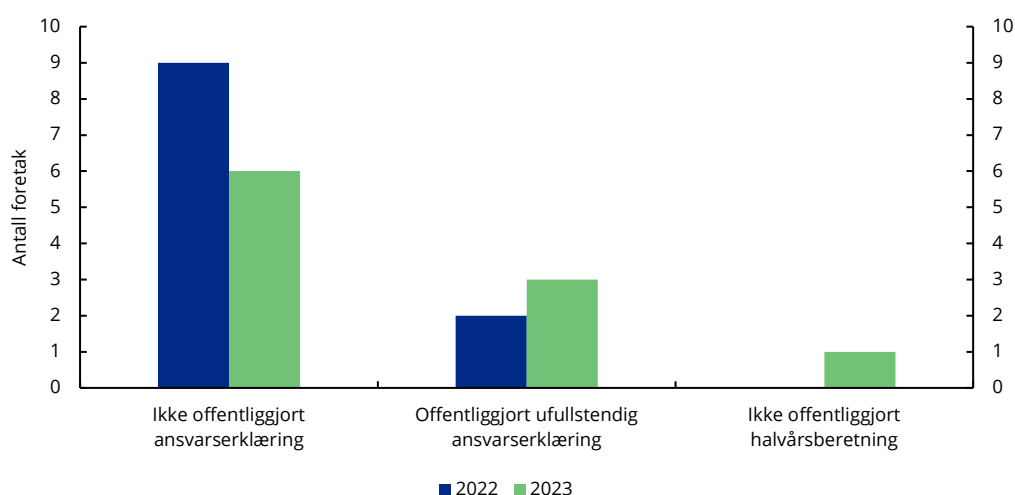
Foretak med mangler i halvårsrapporten for 2023

Halvårsrapport 2023	
Ikke offentliggjort ansvarserklæring:	Offentliggjort ufullstendig ansvarserklæring:
American Tanker INC	First Mover Group Holding ASA
Benchmark Holdings PLC	Kid ASA
Gaming Innovation Group PLC	Vår Energi ASA
Havila Ariel AS	
Lime Petroleum AS	Ikke offentliggjort halvårsberetning:
Zaptec ASA	American Tanker INC

Det er et stabilt antall foretak med mangler i halvårsrapporter første halvår 2022 sammenlignet med perioden før.

¹⁸ Mangler i halvårsrapporter for 2023 – børsnoterte foretak:
<https://www.finanstilsynet.no/nyhetsarkiv/nyheter/2023/mangler-i-halvvarsrapportene-for-2023--borsnoterte-foretak/>

Figur 3: Antall foretak med mangler i halvårsrapporten for første halvår 2022 og 2023

Tall per 18.10.23

Kilde: Finanstilsynet

Samtlige foretak har offentliggjort de påpekte manglene.

3.3.2 Svakheter i bærekraftsrapporteringen i årsrapporter for 2022

Finanstilsynet har gjennomgått et utvalg noterte foretaks bærekraftsrapportering og kontrollert informasjonen foretakene gir opp mot kravene i regnskapsloven § 3-3c.

Det er svakheter i rapporteringen, spesielt knyttet til omtale av klimarelaterte forhold:

- Svak informasjon om hvordan klimarelaterte mål skal nås, hvordan målene følges opp og hvilke finansielle konsekvenser målene har for foretakene.
- Lite transparens knyttet til hvilke utslippsnivåer (scope 1, 2, 3) foretakenes utslippsmål omfatter.
- Informasjonen foretakene gir om klimarisikoer er ofte generell og i liten grad knyttet til foretakets virksomhet.

3.3.3 Svakheter i foretaks rapportering til Finanstilsynet

Finanstilsynet avdekker jevnlig feil i foretakenes rapportering til Finanstilsynet. Dette gjelder foretakenes egenrapportering i Altinn (skjema KRT-1003). Finanstilsynet har også identifisert svakheter og feil i øvrig rapportering. Dette kan skyldes at personer uten riktig kompetanse besvarer rapporteringen på vegne av foretaket.

Foretakene har etter verdipapirhandelloven¹³ plikt til å svare fullstendig og korrekt i all korrespondanse med Finanstilsynet. Finanstilsynet forventer at foretakene har etablert tilfredsstillende rutiner for å kvalitetssikre informasjonen i all rapportering til tilsynet.

3.4 Elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Finanstilsynet forventer at foretak etterlever kravene til rapportering i riktig format, og at rapporteringen har høy kvalitet. Finanstilsynet forutsetter at ESEF-rapporteringen er

styrebehandlet, og at etterlevelse av ESEF-kravene er en integrert del av styrets behandling av årsregnskapet. Finanstilsynet understreker at en årsrapport i PDF-format ikke tilfredsstiller kravet til årsrapport etter vphl. § 5-5. Dersom et foretak, i tillegg til årsrapporten i XHTML-format, offentliggjør årsrapporten i andre formater, skal rapportene etter Finanstilsynets syn ha likt innhold. Finanstilsynet legger til grunn at et foretak påser at det ikke foreligger avvik mellom foretakets årsregnskap i XHTML-format og årsregnskapet offentliggjort i andre formater.

Det vises også til ESMA's "ESEF Reporting Manual"¹⁹.

3.5 Revisors plikter etter gjennomført regnskapskontroll i et notert foretak

Finanstilsynet vil minne om brevet som tilsynet sendte til revisjonsselskaper som er valgt revisor for foretak av allmenn interesse i 2014.²⁰ Brevet omhandler revisors plikt til å sikre at foretaket innretter seg i samsvar med Finanstilsynets konklusjon i en situasjon der Finanstilsynet har gjennomført regnskapskontroll og avdekket feil i revisjonsklientens finansielle rapportering.

3.6 Innhenting av revisors tilleggsrapport til revisjonsutvalget

I forbindelse med at Finanstilsynet sender en forespørsel om informasjon ved oppstart av en kontrollsak, ber Finanstilsynet nå rutinemessig om en kopi av revisors tilleggsrapport til revisjonsutvalget om resultatene av den lovfestede revisjonen (forordning (EU) 537/2014 artikkel 11) for det aktuelle årsregnskapet.

¹⁹ European Single Electronic Format Reporting Manual:

<https://www.esma.europa.eu/document/esef-reporting-manual>

²⁰ Brev: Revisors plikter etter gjennomført regnskapskontroll i et notert foretak:

<https://www.finanstilsynet.no/nyhetsarkiv/brev/2014/revisors-plikter-etter-gjennomfort-regnskapskontroll-i-et-notert-foretak/>

4 Prioriterte områder for kontroll av årsrapporter for 2023

Prioriterte områder for kontroll av årsregnskapet 2023 er påvirket av klimarelaterte forhold og den makroøkonomiske situasjonen med blant annet økte renter. Finanstilsynet forventer at foretakene gir foretaksspesifikk informasjon om effektene av disse forholdene der det er relevant. Dette omfatter spesifikk og konkret informasjon om sentrale skjønnsutøvelser og bruk av forutsetninger. I tillegg til prioriteringene som er beskrevet nedenfor, vil Finanstilsynet som tidligere kontrollere vesentlige forhold for det enkelte foretak.

For bærekraftsrapportering vil Finanstilsynet prioritere kontroll av rapportering etter Taksonomien artikkel 8, opplysninger om klimarelaterte mål, handlinger og fremdrift, i tillegg til nivå 3-utslipp.

Finanstilsynets prioriteringer sammenfaller med de prioriterte hovedområdene til ESMA.²¹

4.1 Kontroll av årsregnskapet

Finanstilsynets prioriterte områder ved kontrollen av foretakenes årsregnskaper for 2023 er:

Klimarelaterte forhold

- Konsistens mellom årsregnskapet og øvrig ikke-finansiell informasjon, herunder konsistens mellom forutsetningene knyttet til klimarelaterte forhold benyttet ved estimering og måling, og informasjonen gitt i de ulike delene av årsrapporten.
- Regnskapsføring av utslippskvoter og sertifikater for fornybar energi.
- Forhold knyttet til vurdering av tap ved verdifall av ikke-finansielle eiendeler.
- Hvordan klimarisiko er innarbeidet i bankenes rammeverk for avsetninger (forventet kredittap). Banker oppfordres til å styrke innsatsen for å fange opp virkningen av klimarisiko på tapsavsetninger og sikre tilstrekkelig åpenhet i sine regnskaper med hensyn til dette.

Makroøkonomisk situasjon

- Opplysninger om hvordan økt rentenivå og konsekvenser for (re-)finansiering påvirker risikoeksponeringen, sensitivitetsanalyser og konsekvenser for lånevilkår.
- Opplysninger om måling av virkelig verdi av investeringseiendom, nærmere bestemt hvordan utsteder har kommet frem til inndata, herunder avkastningskrav.
- For finansinstitusjoner: vurderinger og relevante opplysninger om forventet kredittap for lån til privat- og bedriftsmarkedskunder.

Opplistingen av eksempler under hvert punkt er ikke uttømmende.

²¹ Public Statement on the European Common Enforcement Priorities 2023:
https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2023-10/ESMA32-193237008-1793_2023_ECEP_Statement.pdf

4.2 Bærekraftsrapportering

Finanstilsynets prioriterte områder for kontroll av foretakenes årsrapporter for 2023 er:

Rapportering etter Taksonomien artikkel 8

Rapportering etter taksonomiforordningens artikkel 8 får anvendelse på årsrapporter for 2023.

Finanstilsynet understreker følgende:

- Det er obligatorisk å benytte rapporteringsskjemaene ved taksonomirapportering. Skjemaene skal benyttes uten tilpasninger eller endringer.
- Dobbelttelling ved beregning av taksonomi-KPI-ene i tilfeller der en økonomisk aktivitet vesentlig bidrar til flere miljømål, er ikke tillatt.
- Foretakene bør etterstrebe transparens og gi tilstrekkelig tilleggsinformasjon for å sikre klare, fullstendige og foretaksspesifikke forklaringer knyttet til sine taksonomivurderinger.
- Med unntak av for driftsutgifter (OpEx) er det ikke tillatt å benytte et vesentlighetsprinsipp, og all informasjon som kreves av de relevante rettsaktene, skal rapporteres.

EU-kommisjonen har utarbeidet et taksonomikompass²², som kan være til støtte ved utarbeidelse av taksonomirapportering.

Opplysninger om klimarelaterte mål, handlinger og fremdrift

Finanstilsynet understreker viktigheten av økt transparens ved rapportering av klimarelaterte forhold:

- Klimarelaterte mål bør være målbare, ha en bestemt tidshorisont og tydeliggjøre forventede utfall.
- Foretakene bør gi opplysninger om hvordan klimarelaterte mål henger sammen, og om målene er vitenskapsbaserte. Foretakene bør gi klare opplysninger om fremdrift mot målene sammenlignet med forhåndsdefinerte målnivåer fastsatt i et basisår.
- Foretakene bør gi informasjon om forutsetninger og metoder som ligger til grunn for målene, og hvilke omfang av aktiviteter og enheter de dekker hos foretaket og/eller i verdikjeden.
- Foretakene bør tydelig definere hvilke utslippsnivåer (scope 1, 2, 3)²³ målene omfatter, og de bør gi opplysninger om hvilke finansielle ressurser og investeringer som kreves for å nå målene.

²² EU Taxonomy Compass: <https://ec.europa.eu/sustainable-finance-taxonomy/taxonomy-compass>

²³ World Resource Institute (WRI) har utviklet en protokoll (Green House Gas Protocol) som klassifiserer klimagassutslipp på tre nivåer. Utslipp på nivå 1 (scope 1) omfatter direkte klimagassutslipp fra kilder som er eid eller kontrollert av foretaket. Utslipp på nivå 2 (scope 2) omfatter energirelaterte, indirekte klimagassutslipp fra energikilder som er kjøpt og benyttet av foretaket. Utslipp på nivå 3 (scope 3) omfatter alle andre indirekte utslipp som forekommer i foretakets verdikjede, inkludert både oppstrøms- og nedstrømsutslipp. Utslipp på nivå 3 er en konsekvens av foretakets aktivitet, men som skjer fra kilder som ikke er eid eller kontrollert av foretaket.

Utslipp på nivå 3 (scope 3)

Finanstilsynet understreker viktigheten av økt transparens ved rapportering av utslipp på nivå 3:

- Dersom utslipp på nivå 3 er vurdert som uvesentlig av foretaket, forventes det at foretaket opplyser om dette og begrunner konklusjonen.
- Dersom utslipp på nivå 3 rapporteres delvis, forventes det at dette fremkommer klart, og at årsakene for å utelate utslippskategorier er forklart.
- Foretakene bør gi informasjon om vesentlige forutsetninger, begrensninger, estimater og metoder som ligger til grunn for beregning av utslipp på nivå 3.
- Foretakene bør presentere sammenligningstall og gi tilstrekkelige kvalitative opplysninger om årsaker til utviklingen over tid.

Opplistingen av eksempler under hvert punkt er ikke uttømmende.

